

Lucie Holubcová: Vetché stáří nebo aktivní věk plný moudrosti?

Bakalářská práce, 60 str. bez příloh

Posudek vedoucí práce

Cílem předkládané bakalářské práce je zodpovědět několik výzkumných otázek. První z nich je otázka, zda a případně jak senioři subjektivně prožívají jevy spjaté se společenskou marginalizací. Autorku dále zajímá, jakým způsobem senioři konstruují hranici mezi produktivním a důchodovým věkem. Na základě terénního výzkumu, zaměřeného na ženy-seniorky, dochází ke zjištění, že v případě jejích informantek není společenská marginalizace nijak pociťována. Oslovené dámy jsou nadále zaměstnané a aktivně tráví volný čas. Dle autorky tak narušují stereotypní představu o seniorech jako o lidech „pomalých, neaktivních a nesoběstačných“ (str. 55).

Autorka se zkoumanou problematiku snaží zasadit do teoretického rámce bourdieuvských kapitálů. Zároveň si všímá sociálně-vědních, biologických a psychologických perspektiv v pohledu na stáří a stárnutí, dotýká se problematiky ageismu nebo společenské marginalizace seniorů, ale také konceptů „aktivního stáří“.

Text vychází z terénního výzkumu, který autorka provedla metodou zúčastněného pozorování a rozhovorů ve skupině žen mezi 60 – 80 lety. Je pravděpodobné, že výběr informantek významným způsobem ovlivnil závěry práce, autorka si je nicméně tohoto faktu vědoma.

Domnívám se, že největší slabinu textu představuje zasazení problematiky do adekvátního teoretického rámce. Pokud autorka vychází z bourdieuvských kapitálů, čtenář by očekával interpretaci získaných dat touto perspektivou, tomu však v textu téměř nedochází (získávání a významu kapitálů v životě seniorů se věnuje pouze kapitola 4. 1. 5. „Vliv kapitálů v životě seniorů“ na str. 37). Výhrady mám rovněž ke zpracování některých pasáží textu (např. str. 16., 18), kde je dle mého názoru užito příliš mnoho přímých citací, jejichž užití není vždy zcela opodstatněné a které jsou navíc nedostatečně ozdrojovány (zcela chybí udání citovaných stran).

Přestože text práce působí poněkud neobratně, je třeba na druhou stranu ocenit samotnou volbu tématu a citlivý přístup autorky k informantkám. Práce dle mého názoru splňuje, byť s jistými výhradami, nároky kladené na bakalářskou práci. Text doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm dobře.

V Pardubicích 5. 5. 2016

Jana Jetmarová